

Централна избирателна комисия
вх. № ЕП-23194 / 14. 05. 2014

До Председателя на ЦИК
г-жа Ивилина Алексиева

ЖАЛБА

ОТ ИМЕТО НА „РАНОБУДНИТЕ СТУДЕНТИ”

Уважаема г-жо Алексиева,

Във връзка с предстоящите избори за Европейски парламент в ЦИК са регистрирани общо 26 партии, коалиции и независими кандидати. Двама от тях обаче предварително, ясно и категорично са заявили, че няма да се възползват от възможността да бъдат евродепутати дори да бъдат избрани, а само водят своите листи и след изборите ще се откажат, като вотовете ще се разпределят за следващите кандидати в листите.

Чл. 57, ал. 2 от КРБ закрепва принципа на забраната на злоупотреба с права: „Не се допуска злоупотреба с права, както и тяхното упражняване, ако то накърнява права или законни интереси на други.”

В случая, считам, че е налице злоупотреба с пасивно избирателно право от страна на Сергей Дмитриевич Станишев (водач на листата на КП КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ) и Николай Тихомиров Бареков (водач на листата на КП БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА, ВМРО, ЗНС, ГЕРГЬОВДЕН).

Обосновката за това се извлича от следното:

1. Избирателното право се дели на активно и пасивно избирателно право. Активното избирателно право се изразява във възможността гражданите да избират, а пасивното – да бъдат избрани, в представителни държавни органи.

Злоупотреба с право е налице в две хипотези:

На първо място злоупотреба с право представлява упражняване на субективно право от лице, следствие на което се засяга неправомерно чужда правна сфера. Втората хипотеза е свързана с упражняване на правото в противоречие с неговото предназначение.

Поддържам становището, че в случая е налице използване на пасивното избирателно право от страна на горепосочените в разрез с неговата социална функция.

Пасивното избирателно право предоставя възможността на определени физически лица, отговарящи на определени условия (възраст, уседналост, незапретени и т.н. – чл. 65, ал. 1 КРБ) да бъдат избирани в изборни държавни, съответно европейски органи. Ако бъде избрано, съответното лице получава възможност да представлява тези, гласували за него. Тоест, възползването от пасивното право на избор трябва да е обвързано минимум с интенцията впоследствие лицето да се възползва от правата и задълженията, които възникват във връзка с избора и да представлява гражданите, гласували му доверие.

В случая на Сергей Станишев и Николай Бареков, и двамата открито заявяват, че нямат никакво намерение да стават евродепутати, т.е. да се възползват от предоставената им възможност да представляват гражданите, гласували за тях.

Сергей Станишев публично заяви нееднократно, че неговото намерение е да поеме „политическа отговорност/тежест“ на предизборната кампания (вж. прил. 5-8).

От своя страна, Николай Бареков публично заяви нееднократно, че оглавява евролистата, за да се изправи срещу своите опоненти – лидерите на другите партии и „когато спечели място в Европейския парламент незабавно ще се оттегли, за да остане тук“ (вж. прил. 1-4).

Именно в това се изразява злоупотребата с право. И двамата предварително заявяват, че няма да се възползват от пасивното избирателно право с цел да представляват гласувалите за тях граждани (каквато е неговата социална функция), а за да осъществят политически интереси, от които обаче правото не се интересува. Пасивното избирателно право не се осигурява на гражданите с цел да се поема политическа отговорност или с цел съревнование от личностен характер. Това е една възможност за граждани да участват активно в управленическите процеси и трябва да се използва по предназначение.

Отказването не би било проблем след изборите, всеки има право да се откаже от позицията, за която е избран, но в случая има предварителена заявка за отказване и невъзползване от избора, което представлява упражняване на пасивното избирателно право в противоречие с неговото предназначение, което считам, че представлява злоупотреба с право по чл. 57, ал. 2 от КРБ.

В съответствие с двете хипотези, съществуват два начина за противодейства на злоупотребата с право: да се поисква обезщетение или да се поисква преустановяване на злоупотребата с право.

В този случай присъждането на обезщетение няма как да противодейства ефективно на злоупотребата, понеже тя влече последици за неопределен кръг от хора, а и е свързана с първата хипотеза.

Остава случаят, в който може да се поисква преустановяване на злоупотребата с право.

Тъй като няма как да бъде преустановена злоупотребата след евентуалното избиране на кандидата, понеже правото да се откаже му принадлежи и не може да бъде отнемано, остава възможността преустановяването да стане преди настъпване на избирането. Злоупотребата възниква в мига, в който, при ясно съзнание, че няма да се възползва от вота и да упражнява евентуалните си функции, кандидатът влиза в партийната листа.

2. Чл. 5, ал. 2 КРБ казва, че разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие. В Решение № 10 от 6.X.1994 г. на КС на РБ по конст. д. № 4/94 г. се казва, че непосредственото действие на конституционните норми е основен белег, който характеризира Конституцията като върховен нормативен акт и който полага основите на системата на действащото право в Република България. Непосредственото действие е вътрешно присъщо на всеки нормативен акт, включително и на такъв, заемащ върховно положение в йерархията на нормативните актове. Без съмнение то съществува и се проявява и по отношение на Конституцията, независимо дали ще бъде

нормативно прогласено или не. В този смисъл чл. 5, ал. 2 има значение само да подчертава нещо, което обективно е налице. Непосредственото действие означава, че не е необходимо да има опосредстващ елемент или звено от правно-техническа гледна точка, за да се прояви то. Непосредственото действие прави от Конституцията живо, приложимо право.

Тоест, дори в ИК да не съществува уредба или процедура за случаи на злоупотреба с право, нарушението на Конституцията следва да е достатъчно за предприемане на действия по преустановяване на нарушението.

Взимайки това предвид и с оглед на изложеното в т.1, МОЛЯ:

1. да се обявят за недействителни регистрациите на КП Коалиция за България и КП България без цензура в частта, в която като кандидатите за представители на България в Европейския парламент са регистрирани Сергей Дмитриевич Станишев (водач на листата на КП КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ) и Николай Тихомиров Бареков (водач на листата на КП БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА, ВМРО, ЗНС, ГЕРГЬОВДЕН). На основание Конституцията на РБ, чл. 57, ал. 2 във връзка с чл. 5, ал. 1 и ал. 2.

алтернативно, ако т.1 не бъде уважена:

2. да се отстранят кандидатите, от съответните кандидатски листи за предстоящите избори за Европейски парламент на основание Конституцията на РБ, чл. 57, ал. 2 във връзка с чл. 5, ал. 1 и ал. 2 с цел да бъде преустановена злоупотребата с право.

И в двата случая се забрани те по какъвто и начин да бъдат връщани или добавяни повторно в листите за предстоящите избори за Европейски парламент, тъй като "По смисъла на чл. 57, ал. 2 от Конституцията при злоупотреба с право самото упражняване на правото престава да бъде позволено и да бъде защитимо..." - Решение № 1 от 10.02.1998 г. по Конституционно дело № 17 от 1997 г.

Отново Решение № 10 от 6.X.1994 г. на КС на казва: Позоваването на Конституцията в един спор в областта на гражданското, наказателното, административното или никакъв друг клон на правото не изиска специален процесуален ред за разрешаването му. Защитата на правото, при което ще се приложи непосредственото действие на съответните конституционни норми, ще се осъществи по реда на Граждано-процесуалния кодекс, Наказателно-процесуалния кодекс или Закона за административното производство, т.е. ще се реализира по действащия процесуален ред. Решението по такъв спор няма да има общозадължителна сила, а ще породи действие само за конкретния случай. Инстанционната проверка на правилността му ще се осъществи на общо основание по реда на действащото процесуално законодателство.

Именно поради това ЦИК има право да наложи исканите санкции, въпреки че липсва такова основание в ИК.

Призоваваме състава на ЦИК да разгледа жалбата извън партийните си принадлежности, приемайки за свой приоритет върховенството на закона!